

'Het werkelijk waardevolle is intuïtie' / Albert Einstein.

Intuïtie is een woord dat vooral de laatste jaren regelmatig opduikt. Je hoeft de televisie maar aan te zetten of er zit een panel over intuïtie te kleppen. Je hoeft maar een tijdschrift open te slaan of je kunt een test doen: hoe intuïtief ben jij? In de kranten staan verslagen van onderzoeken van ijverige professoren die in verlaten universiteitsbibliotheken zoeken naar het geheim van ons zesde zintuig. Bestaat het wel? Wanneer gebruiken we het dan? Heeft de een het wel en hebben anderen het niet? Hebben vrouwen het sterker? Hebben mannen het überhaupt wel? Ach ja, intuïtie is het grootste geheim van ons brein. Voorbestemd aan weinigen, begeerd door velen. Het wordt vaak door een mysterie omhuld. Alsof het een groot geheim is. Alsof alleen mensen binnen een bepaalde cirkel ervan mogen weten / Edine Russel.

Intuïtie is een ingeving, een vorm van direct weten, zonder dat dit beredeneerd is.

Intuïtie is de eigenschap dat je iets aanvoelt zonder erover te denken. Andere woorden voor intuïtie zijn ingeving of instinct. Letterlijk vanuit het Latijn betekent intuïtie - innerlijk zien -.

Intuïtie betekent het plotselinge, onmiddellijke en meestal onverwachte erkennen en beleven van inzichten die door het verstand niet verklaard kunnen worden.

Waarneming d.m.v. het zesde zintuig en het intuïtieve beleven zijn hoofdzakelijk twee aanduidingen van hetzelfde. Beide begrippen betekenen het plotselinge, onmiddellijke en meestal onverwachte erkennen en beleven van inzichten die door het verstand niet verklaard kunnen worden.

Cognitief betekent met betrekking tot het denkproces. Cognitieve vaardigheden of vermogens hebben te maken met de mate waarin je in staat bent om kennis en informatie op te nemen en te verwerken.

Het woord cognitief doelt op alle informatie verwerkende processen die zich afspelen in de menselijke hersenen. Het is een term die afkomstig is uit de psychologische wetenschap.

Cognitief is het geestelijk vermogen, processen van de menselijke geest die verband houden met het bevattingsvermogen, met denken en onthouden.

Cognitief die of dat te maken heeft met voorstellingen in je geest en met de verwerking van informatie in je hersenen.

DEEL 1

Inleiding

Rutger maakte zich los van zijn woonhuis in de Helstraat met de bordeauxrode deuren en luikjes. De zon maakte zich eveneens los uit het ochtendrood en begon fel te schijnen. Het zou wel eens een warme lentedag gaan worden. Hij keek of hij alles bij zich had: zijn iPhone, en hij voelde in de tas van zijn broek en ontdekte zijn beurs en de sleutels van het huis. 'Anders kom ik er zo dadelijk niet meer in', bromde hij. Hij keek nog eens om naar zijn witgeverfde monumentale pand waar van hij wist dat hij woonde in het beroemde Dubbel Maaslands huis in de Helstraat. Dit huis dateert uit de eerste periode van de Maaslandse Renaissance. Oorspronkelijk vormden de panden Helstraat 39 en 41 één woonhuis. Thans zijn er

appartementen in gevestigd. En in één van die appartementen woonde Rutger.

Het pand is, zoals de muurankers aangeven, gebouwd in 1627. Het bezit een in- en uitgezwenkte topgevel met kwartronde en S-vormige, door rollagen gedekte zijkanten, vier ronde luchtgaten en een console kroonlijst, volgens de kenners. Er is een centrale hal met authentieke plavuizenvloer. In de achtergevel zijn de hardstenen tussendorpelkozijnen nog aanwezig. Dit dubbelpand ligt met zijn horizontale daklijst langs de straatkant. De originele Maaslandse ingang deur bestaat uit een segmentboogkozijn van Naamse steen met bovenlicht waaruit het oorspronkelijke fraaie houten raamwerk is verdwenen en vervangen door een rechthoekig kozijn met glasruit.

In juli 1958 trof de gemeente voorbereidingen voor een nieuw winkelcentrum tussen Nieuwstraat, Helstraat, Paradijsstraat en Rosmolenstraat. Het in vroeger dagen voorname stadsdeel was helemaal verpauperd. In Sittard sprak men van 'het Achterom'. De enige afdoende oplossing vond men, was de wijk te slopen en er nieuwe winkels te bouwen. In die tijd waren de ideeën over stadssanering nu eenmaal anders dan in onze tijd. Zo werd in 1969 een nieuw winkelcentrum 'De Tempel' gebouwd. De huizen aan de noordkant van de Helstraat bleven gelukkig staan, zodat ook dit

Maaslandse pand behouden bleef. Op 20 september 1974 kon de *Stichting Jacob Kritzraedt* dit pand aankopen om het van de ondergang te redden, want al in 1972 was het pand bestemd voor sloop en stond het omschreven als 'bouwterrein'. In februari 1981 kreeg de stichting ook het andere gedeelte van dit dubbel pand in bezit.

Allerlei moeilijkheden rezen er, die een herstel vertraagden. De Sittardenaren zagen het huis steeds verder in verval raken. Er kwamen weliswaar in 1980 steigers omheen te staan en een schutting, maar het metselwerk vorderde niet. De exploitatie van het pand bleek moeilijk te worden, omdat een te hoge huurprijs gevraagd zou moeten worden. De bestemming werd een probleem en de restauratie raakte in het slop. In 1988 moest zelfs de brandweer uitrukken omdat er instortingsgevaar was. Iemand verfde met grote letters in 1990 op de schutting: *'t Is nog niks met 't wurt get'*. De Kritzraedtstichting verkocht het pand, waarna er nieuwe impulsen kwamen. In januari 1992 kon het pand na een fraai herstel weer bewoond worden. De bakstenen gevel is daar bij wit geverfd.

Het was zijn stekje. Zijn plaats waar hij zich kon terugtrekken. Maar ook op jacht gaan, naar wat meer en meer een schim leek te zijn. Zijn ideale vrouw. Daar waar hij constant naar opzoek was. Hij liep de Helstraat uit en keek om zich heen, naar het Wijnhuis. Wandelde

de straat naar beneden langs het Ecrevissehuis uit het begin van de 17e eeuw en bekeek de symmetrische vakindeling van de kruiskozijsen die duiden op Maaslandse renaissance. Zo ook de muurankers en de hardstenenomlijsting van ramen en deuren. Ook hier weer vond hij bordeauxrode luikjes waar zijn stamkroeg was gevestigd: het Ecrevissehoes, café de Vaan, Brand bier.

Hij kwam langs 'der Vorhöll' (het vagevuur). Er is een these dat vermoedelijk het Ecrevissehuis deze naam heeft gehad. Echter vroeger werd de Helstraat Looiersstraat genoemd. De bij de leerbewerking behorende vreselijke stank kan tot de naam 'Helstraat' geleid hebben. Reeds in de 14^e eeuw woonde een zekere 'Hermanus dictus inde Helle' in deze straat. Een andere verklaring kan zijn dat *hel* is afgeleid van het Gotische woord *halja* dat verbergen betekent of de Germaanse woorden *hajö-* en *halu-* die respectievelijk 'dieper gelegen plaats' of 'afhellend' betekenen'. De eigenlijke betekenis van *hel* zou dan zijn: verborgen plaats of diepte. Tot zover de historie.

Rutger nam hij zijn fiets en reed vanuit Casa Mia de Voorstraat uit richting de Rijksweg. Daar dook hij Overhoven in en via de Heistraat en de Nusterweg kwam hij bij de Kleiberghof. Hij wenkte nog even naar zijn ouders en nam de Millenerweg. Een weg die

vroeger van Millen naar Limbricht ging maar die nu geblokkeerd werd door een industrieterrein. Vermoedelijk hebben we hier te maken met de diverticulum, een verbindingsweg tussen twee Romeinse wegen. Aan gekomen in Millen nam hij de oudheid in zich op: het kasteel, de donjon, de twee watermolens, de Zehntscheune, de Proosdijhoeve, de Proosdij en natuurlijk het Nicolauskerkje. Hij ging verder via de Marktweg en zag in de verte Raderlinde liggen en vond dat dit een bezoek waard was.

Als je het niet weet, zie je het niet. Neem je vanaf Millen de Marktweg naar Millen-Bruch, dan kom je op een gegeven moment langs een bosje met aan het uiteinde drie linden, ook wel 'aan de drie Linden' genoemd. Sinds de ruilverkaveling is het ontoegankelijk voor bezoekers. Toch hebben

ze voor niet lange tijd een weg aangelegd langs de zogenaamde Raderlinde of Raederlinde, 'De linde van Rade'. Een mooi grasveldje omringt de linden, afgezet

met een meidoornhaag in spe. In het midden van de drie linden (nr. 1066, 1067, 1068) staat een houten kruis waarvan het kruisbeeld door vandalen is verwijderd. Onder het kruis staan enige chrysanten in een vaasje en een waxinelichtje en een waxinelichthouder. Verder zijn er afrikaantjes geplant en bijzondere stenen neergelegd. Volgens Rutger doet men hier aan vooroudervering. Het lijkt wel een heidense cultusplaats. Er staat gelukkig een bankje waarop het goed uitrusten is. Wat houdt deze plaats voor mij verborgen? Het is waar ik al jarenlang naar op zoek ben: een Wüstung (verlaten nederzetting) tussen Millen, Tüddern en Havert. Aan het kruispunt van landwegen ten noordoosten van Millen zou namelijk vroeger, afgaande op tal van kadastrale benamingen, nog een nederzetting moeten hebben gelegen, ten noordoosten van Millen, met de naam 'Rade'.

Rade was ooit gelegen langs een Romeinse provinciale weg van Coriovallum, via Teudurum naar Colonia Ulpia Traiana (Xanten). Twee kilometer oostwaarts van Millen bij de Raderlinde loopt een oude Romeinse weg, parallel aan de voormalige Groenenweg. Het spoor van de weg is te volgen door de slechte staat van de akkergewassen, in de vorm van heldere kleuren van de grond en het sneller uitdrogen daarvan. In de velden in de buurt van de Rader Linde zijn sporen van Romeinse nederzettingen gevonden. Er zijn meerdere

aanwijzingen dat er daadwerkelijk een nederzetting ter plaatse van de Raderlinde heeft gelegen. De belangrijkste daarvan is het nederzettingspatroon van de verkaveling, tot voor weinige jaren zichtbaar. Ook de aanwezigheid van een dorpsplein is een belangrijk gegeven. Volgens oude kadastrale gegevens liep vanuit de verdwenen nederzetting Rade een 'Heidweg' naar het 'Westerholtz' een bosgebied tussen Tüddern en Gangelt.

Naar mondelinge overlevering zou zich hier aan de Eikstraat de oudste nederzetting hebben bevonden. Dit dorp is afgebrand en de bewoners waren bij de kerk van Millen gaan wonen. Maar dat is lang geleden; we bewegen ons ver voor het jaar 1000, de tijd waarin het huidige Millen ontstond. We praten over de periode 400-1000. De nederzetting Rade werd niet van de ene op de andere dag ontmanteld en het proces heeft misschien wel tientallen jaren geduurd.

Er bevonden zich hier vroeger meidoornheggen. Een stuk nabijgelegen grond heeft nog als toponiem 'An Wurmshecke'. Het huidige stuk grond zelf had, zoals het herinnerd wordt, vroeger ook een omheining. Toen men die heg rooide vond men zelfs een monstrans die uit de kerk van Wehr gestolen was. Men vertelt van een oude weg die vanaf de Raderlinde dwars door het veld via de Marktweg en de Hasenacker, aan de Boukeskoul, naar het dal van de Roode beek voerde. Deze

vroeghistorische nederzetting ligt in het veld tamelijk hoog en het kan hier gaan om een Romeinse wachttoren, waar omheen de nederzetting ontstond.

Raederlinde

Er kan worden aangenomen dat zich hier mensen hebben gevestigd. Er kwamen vijf wegen bij elkaar, waarvan er één breed genoeg was om zij aan zij plaats te bieden aan twee door paarden getrokken karren. Volgens een kadastrale kaart uit 1974, het jaar dat de